

7 vragen die blijven sluimeren in het ACW-dossier - 28/02/2013

Nu Open VLD en Steven Vanackere (CD&V) in een hoogoplopend conflict over Belfius zitten, moet de topman van de bank de druk van de ketel halen. Belfius-topman Jos Clijsters zal zelf uitleg komen geven in het parlement. Maar ondertussen blijven er veel vragen.

1 Waarover gaat het?

Altijd weer over de omstrede winstbewijzen die Belfius (en haar voorgangers) aan het ACW uitbetaalde. Dat systeem werd vorig jaar voor 110 miljoen euro geld afgekocht door de bank. Het is een complexe deal: 72 miljoen leent het ACW meteen weer uit aan Belfius en het vangt daarvoor een rente van 6,25 procent. Officieel, althans. Want ondertussen blijkt dat er nog een geheime deal bestaat voor een extra anderhalf procent rente voor het ACW, goed voor een klein miljoen euro.

2 Waarom maakt dat Open VLD zo boos?

Allereerst omdat ze er zich nooit mee heeft kunnen verzoenen dat het ACW nog altijd winst haalt uit een bank die ze zelf mee ten gronde richtte. Bovendien vragen de liberalen dat er duidelijkheid komt over die geheime deal. De ergernis is zo groot dat Patrick Dewael Vanackere in deze krant bedreigde: 'Openheid of problemen.' En problemen, dat betekent in deze de oprichting van een onderzoekscommissie. De Franstalige liberalen zitten overigens op diezelfde lijn.

3 Was Vanackere op de hoogte van geheime deal?

Die gedachtesprong is snel gemaakt: Vanackere is minister van Financiën, en dus bevoegd voor staatsbank Belfius, én hij is ACW'er. Maar ze klopt daarom nog niet. Er is op dit moment niemand die Vanackere (openlijk) verwijt dat hij loog, toen hij vorige week zei niet op de hoogte te zijn van de geheime deal. Dat hoeft ook niet, vindt hij. Een bank is niet verplicht om haar commerciële transacties te openbaren aan haar aandeelhouders, ook niet als dat de overheid is.

4 Zijn er vreemde zaken gebeurd?

Dat dan weer wel. Op 25 januari kreeg Vanackere een brief van de Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij (FPIM), de vertegenwoordiger van de overheid in de Raad van Bestuur van Belfius, dat er een rente van 7,75 procent zou worden betaald. DE FPIM was het daarmee eens, maar Vanackere reageerde niet op de brief. Ondertussen werd er in de wandelgangen wel duchtig gemanoeuvreed. Vanackere stelde Di Rupo voor om een kern met de Belfius-top te beleggen, maar die ging uiteindelijk niet door. En een paar vicepremiers – onder wie Didier Reynders (MR) – probeerden druk te zetten op de Raad van Bestuur om de rente te laten zakken. En dat gebeurde: op de Algemene Vergadering van Belfius op 31 januari kreeg het FPIM in de marge te horen dat er maar 6,25 procent betaald zou worden. Maar begin deze week bleek dat toch 7,75 procent te zijn. Wat is er in die tussenperiode gebeurd? Niemand die het weet.

5 Wat gaat Vanackere vandaag vertellen?

Onder druk van Open VLD komt Vanackere vandaag de zaak toelichten in de Kamer. Vanackere zal daar herhalen dat hij niets wist van een hoger rentetarief. Hij zal wellicht ook vertellen dat hij Di Rupo voorstelde om een kern te houden over het onderwerp, in aanwezigheid van Jos Clijsters, maar dat dat afgewezen werd. Maar belangrijker, hij zal voorstellen dat Clijsters zelf de komende dagen uitleg komt geven in de Commissie Financiën. Dat neemt de druk van de ketel. Bij Open VLD was gisteren te horen dat dit 'een belangrijke stap vooruit' betekent.

6 Ging Belfius nu eigenlijk in de fout?

Het is een absolute zekerheid dat de directie van Belfius op de hoogte was van het geheime percentage. Zij sloot immers het contract met ACW af, en vertelde haar eigen Raad van Bestuur daar niets over. Mag dat? Ja, zegt het gros van de regeringspartijen. Het is zelfs een wettelijke verplichting. De directie mag niemand details geven over commerciële transacties. Klopt niet, zegt Open VLD-Kamerlid Luc Van Biesen. 'Dit is geen commerciële transactie, en bovendien is de overheid voor 100 procent eigenaar. Als Clijsters op eigen houtje handelde, zal daar nog een hartig woordje over gesproken worden.' Is het probleem nu opgelost? Nee, maar de druk is wel voor even van de ketel.

7 Schaadt dit de relaties in de regering?

'Ach, deze regering is wel wat gewoon', zegt een partijvoorzitter schamper. Maar tussen CD&V en Open VLD (en ook wel MR) zijn nieuwe wonden geslagen. En er is weinig tijd om die te laten helen: volgende week begint een naar verwachte pijnlijke en moeizame begrotingscontrole.

Fabian Lefevere